



Landsbygds- och infrastruktur-departementet

## Yttrande över delbetänkande Vissa förändringar i jaktlagstiftningen

Er beteckning: LI2025/00742

### Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar intentionerna i uppdraget att förenkla för markägare och jakträttsinnehavare och tillstyrker merparten av de förslag och delar flertalet bedömningar som delbetänkandet presenterar. Många av de mer komplicerade, men viktiga frågeställningarna löses inte i delbetänkandet utan man hänvisar till nya utredningar. Dessa bör genomföras inom kort i synnerhet vad gäller finansieringsfrågan, men också gällande rapporteringskraven kring skyddsjakt. Remissen sammanfaller tidsmässigt med utredningen kring ny viltmyndighet och vissa förslag i delbetänkandet bör samordnas med ett eventuellt införande av ny viltmyndighet.

Delbetänkandet konstaterar att förslagen leder till ökat resursbehov för Länsstyrelsen och bedömer att det ryms inom befintliga finansiella ramar. Länsstyrelsen delar inte den bedömningen såtillvida att om inte ytterligare resurser tillförs kommer föreslagna förändringar ske på bekostnad av Länsstyrelsens arbete med vägledning och dialog, vilket i förlängningen riskerar att försämra förtroendet för viltförvaltningen och ansvariga myndigheter.

### Synpunkter på delbetänkandets olika delar

Nedan följer synpunkter specifika för respektive kapitel i delbetänkandet.

#### 4.2.3 Nya regler som förenklar möjligheterna till skyddsjakt ska införas

Länsstyrelsen tillstyrker med undantag av älg att en särskild bestämmelse om skyddsjakt införs för föreslagna däggdjursarter för att förenkla och effektivisera möjligheterna till skyddsjakt på föreslagna arter samt instämmer i att skyddsjakt på enskilt initiativ enligt 26 § jaktförordningen i första hand bör användas för att förhindra skador. Länsstyrelsen tillstyrker också att den förenklade möjligheten till skyddsjakt begränsas till jakträttsinnehavare. Det behövs vidare vägledning bland annat för att skada. Skälet till att Länsstyrelsen inte tillstyrker att älgen ska omfattas av förenklingarna är att skyddsjakt på älg riskerar att i viss mån underminera systemet med licens- och älgskötselområden.

#### 4.3 Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och jaktmetoder

Länsstyrelsen tillstyrker att bilagan är kvar och att rubrikerna förtydligas, men efterlyser vidare förtydligande om vad som gäller vid nyttjande av fordon för att jaga vilt identifierade på viltkamera.

#### 4.4.2 Förvaltningsmärkning av varg ska tillåtas uttryckligen

Länsstyrelsen tillstyrker att förvaltningsmärkning av varg ska tillåtas för att myndigheter ska kunna vidta åtgärder för att förbättra den genetiska statusen för den skandinaviska vargpopulationen. Särskilt viktigt med tanke på att referensvärdet avses sänkas och den genetiska variationen därmed extra viktig att säkerställa.

#### 4.5 Att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

Länsstyrelsen tillstyrker att regler förändras så att det blir möjligt att söka, spåra och förfölja vilt för att avliva det av djurskyddsskäl (även för stora rovdjur). Det kan visserligen finnas en risk att denna regel kan missbrukas, till exempel att hundar släpps utanför tillåten tid med motivet att förkorta lidande. Länsstyrelsen bedömer ändå att nyttan med att minska vilda djurs lidande är större. Gränsdragningen om ett vilt som uppenbart lider är också svår, så vidare vägledning behövs. Det vore också önskvärt med att befintliga rapportsystem utformas så att statistik lagras för framtida utvärdering.

#### 4.6 Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat m.m.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det behövs en ändrad reglering om anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat, avlivning m.m. för att Sverige ska kunna rapportera till EU-kommissionen i enlighet med naturvårdsdirektivens krav. Länsstyrelsen tillstyrker att Naturvårdsverket eller annan lämplig myndighet får i uppdrag att utreda hur en utökad anmälningsskyldighet kan regleras i jaktförordningen. Utredningen bör följas av uppdrag om hur rapportering ska genomföras i praktiken och vilka IT-stöd som behöver tillhandahållas för rapporteringen. Det är viktigt att rapporteringen blir enkel och att sanktioner vid undanlåtande av rapportering blir tydlig för att få till en så komplett och korrekt rapportering som möjligt.

Länsstyrelsen tillstyrker vidare att anmälningsskyldigheten att vid skyddsjakt på enskilda initiativ för att avvärja angrepp från stora rovdjur (§ 28) utökas till att omfatta påskjutna och inte bara dödade stora rovdjur. Detta bland annat för att ha ytterligare utredningsunderlag gällande fynd av skadeskjutna rovdjur vilka annars, potentiellt felaktigt, kan hanteras som fall av illegal jakt. Ett alternativ till att utöka § 28 är att förtydliga dess koppling till § 4 i jaktlagen om skyldigheten att skyndsamt rapportera om man avlivat ett stort rovdjur.

Även om Naturvårdsverket ansvarar för rapporteringen till EU kommer länsstyrelsernas arbetsbörda öka om de som idag fortsätter ansvara för respektive läns rapportering, samt hanterar frågor från jägare med flera om rapporteringen. Till detta kan eventuellt tillkomma kostnad om utveckling och förvaltning av IT-stöd för rapportering.

#### 4.7 Listan över statens vilt

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att stryka arterna och artgruppen myskoxe, älg och hjort samt att övriga arter lämnas oförändrade. Man borde dock kunna förenkla listan ytterligare genom att ta bort arter som inte är eller varit hotade på lång tid och dessutom förhållandevis lätta att artbestämma (i prioritetsordning tornfalk, lärkfalk och brun kärrhök). Vidare bör kriterier för arter som pekas ut som statens vilt förtydligas och översynen av listan ske på ett mer systematiserat sätt.

Precis som för avlivning av vilt på grund av djurskyddsskäl vore också önskvärt med att befintliga rapportsystem utformas så att statistik lagras för framtida utvärdering och förbättrad analys av dödlighet i viltpopulationerna.

## 5. Flerartsförvaltning av klövwilt – försöksverksamhet

Länsstyrelsen bedömer att behovet av att komma igång med en aktiv flerartsförvaltning är stort och tillstyrker därför att en försöksverksamhet startas upp. Behovet behöver tillgodoses tämligen snart för att uppnå en ändamålsenlig viltförvaltning och för att tillse att resurser för förvaltning av andra arter än älg och stora rovdjur tillförs. I Jönköpings län är vildsvinsstammen tät och dovhjortstammen tydligt ökande vilket också skapar skador och konflikter inom det areella brukandet. Det behövs nya resurser för Länsstyrelsens stöd till skötselområdena och licensområdena som deltar i försöksverksamheten och följer upp försöksverksamheten i berört område. Resurser bör även sättas av för ingående insatser från skötselområden och andra aktörer som engagerar sig i pilotarbete.

## 6. Flerartsförvaltning av klövwilt – finansiering

Länsstyrelsen tillstyrker att fällavgiftens slopas (älg) och att finansieringen av älgförvaltningen istället är en del av lösningen att finansiera en flerartsförvaltning. Det innebär också att Länsstyrelsen tillstyrker att älgvårdsfonderna avskaffas då dagens fällavgiftsnivå (1300 kr för vuxen, 200 kr för kalv) inte är tillräcklig för att finansiera administrationen av älgförvaltningen samtidigt som ytterligare ökning är svår att få acceptans för. Fällavgiften räcker inte sedan två år tillbaka inte heller till att ge projektbidrag. Länsstyrelsen tar för övrigt inte ut några OH-kostnader ur fonden.

Länsstyrelsen tillstyrker att en ökad viltvårdsavgift är lämpligare än ett införande av en områdesavgift eller ett system uppbyggt av fällavgifter (på fler arter än älg). Förvaltning av hjort och vildsvin i kombination med ett införande av ett delvis nytt förvaltningssystem för flera arter kräver ökade resurser, motsvarande uppskattningsvis minst en årsarbetskraft i Jönköpings län. Länsstyrelsen anser dessutom att skattemedel bör övervägas som delfinansiering för en flerartsförvaltning eftersom jaktintresset endast till en begränsad del styr förvaltningen. Andra intressen som har betydande inverkan på viltförvaltningen är till exempel virkesproduktion, livsmedelsproduktion, naturvård, trafiksäkerhet samt friluftsliv- och naturturism. Ny finansieringsform innebär också en omställning av verksamheten, inte minst behöver IT-system inom älgförvaltningen delvis byggas om, vilket kräver särskilda resurser.

## 7. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

Länsstyrelsen tillstyrker att jakt på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i 12 § andra stycket jaktlagen ska tillåtas efter anmälan till jaktkortsregistret. Länsstyrelsen tillstyrker att utredningen delar Naturvårdsverkets förslag om att länsstyrelserna ska ges rätt att föreskriva, eller i det enskilda fallet besluta om, tidsmässiga eller geografiska inskränkningar i den jakt som får bedrivas på allmänt vatten.

### 7.4 Särskilt om jaktkortsregistret

Länsstyrelsen tillstyrker att jaktförordningen ska kompletteras med en bestämmelse om att Naturvårdsverket har rätt att föra register över vilka personer som anmält sig för sådan jakt som kräver särskild anmälan. Jaktförordningen ska även kompletteras med en bestämmelse om att jaktkortsregistret ska ha till ändamål att föra register över vilka personer som har anmält sig för sådan jakt som kräver särskild anmälan.

## 8. Jaktsabotage

Länsstyrelsen tillstyrker att ett system som underlättar att följa brott vars motiv har varit att störa eller hindra att jakt genomförs ska införas hos Polismyndigheten.

## 9. Sekretess

Länsstyrelsen tillstyrker att en ny bestämmelse införs avseende sekretess som ska gälla hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ärende om jakt på varg samt i ärende om ersättning för skada orsakad av varg för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider skada eller kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs. Länsstyrelsen bedömer dock också att kommande bestämmelse även bör kunna omfatta jakt på andra stora rovdjur än varg.

Länsstyrelsen tillstyrker att en ny bestämmelse införs om att sekretess ska gälla hos Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till register över uppgifter om jaktresultat, avlivningsförsök av vilt, förföljande för att avliva vilt eller flytt av fågelbon som omfattas av anmälningsskyldighet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

## Allmänna synpunkter

Remissen sammanfaller tidsmässigt med utredningen kring ny viltmyndighet och vissa förslag i delbetänkandet bör samordnas med ett eventuellt införande av ny viltmyndighet. Det gäller framför allt frågor kring myndighetsansvar, direkt kopplade till enskilda förslag i det som remitterats.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med enhetschef Henrick Blank som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Gustav Enander samt vilthandläggarna Ingemar Sjöberg och Jakob Göransson medverkat.